

تجربه استفاده از پتانسیل های دانشجویی در بحران کووید-۱۹

مشکله

۱

دانشجویان یکی از پتانسیل های عظیم و نیرو محرک های قوی در دانشگاه های علوم پزشکی می باشند و استفاده از نیروهای داوطلب دانشجو، در بحران هایی نظیر پاندمی کووید-۱۹ می تواند بسیار کمک کننده باشد. با توجه به اینکه نسل جدید در ارتباطات مجازی بسیار فعال عمل می نمایند، کمیته تحقیقات دانشجویی واقع در معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مشهد، جهت تسریع در یاری رساندن به تیم های بالینی در سطح دانشگاه به تمامی دانشجویان اعلام فراخوان نمود. متقاضیان دانشجویی در گروه های مختلف به لحاظ سطح علمی، رشته تحصیلی و علاقمندی هایشان دسته بندی شدند و فعالیت های خود را در موضوعات زیر آغاز نمودند:

آموزشی به عموم

● در مورد آموزش به مردم، دانشجویان از ابتدای پاندمی کلیپ های سازمان جهانی بهداشت را ترجمه و با افزودن زیر نویس های فارسی به آن و یا صداگذاری، آخرین یافته های پزشکی را منتشر و در اختیار عموم قرار می دادند.

ردیف	عنوان فعالیت	تعداد
۱	انتشار خبر در جهت رعایت نکات بهداشتی	۵۲ عنوان
۲	انتشار اینفوگرافی	۲۵ عنوان

● اصول مراقبت های اولیه برخورد با مشاغل گوناگون از قبیل نانواپی ها، ملزومات حضور در مترو و یا وسایل نقلیه عمومی و غیره را بنابر اطلاعات سازمان جهانی بهداشت جهت آموزش آماده و به روابط عمومی دانشگاه تحویل می دادند. ● اینفوگرافی ها و پوستره های لازم در پاسخ به سؤالات پر تکرار در زمینه کووید-۱۹ از قبیل پروتکل های اورژانس های دندانپزشکی که محیطی بسیار پر مخاطره بود نیز توسط دانشجویان آماده گردید.

● همکاری با شهرداری مشهد در خصوص سؤالات مردم در زمینه پروتکل ها و آشنایی با نحوه واگیری این بیماری به صورت اینفوگرافی، پوستر و بنرهای لازم، توسط دانشجویان آماده و در معرض دید عموم قرار می گرفت. ● همچنین از پتانسیل های دانشجویی جهت کاهش اضطراب کرونا نیز به صورت استفاده از دو روش آموزش ذهن و آگاهی جهت کاهش استرس و اضطراب پرنسل بخش و کادر درمان مورد توجه قرار گرفت و این اقدام سبب کاهش استرس در این گروه گردید.

در ابتدای پاندمی کووید-۱۹ سؤالاتی مطرح شده بود که نیازمند بررسی بیشتر و انجام پژوهش های مرور نظامند و متآنالیز بود و دانشجویان در این زمینه نیز مشارکت مؤثر داشتند. همچنین در بعضی موارد جهت پاسخ به سؤالات اساتید بالینی نیاز به طراحی مطالعه بود که در این مورد نیز دانشجویان با نگارش پروپوزال های لازم و با همکاری کمیته تحقیقات دانشجویی، در کمترین زمان ممکن طرح های تحقیقاتی را مصوب و پس از آنالیز داده های مورد نیاز، با نگارش مقالات و فراهم نمودن شواهد علمی با کادر درمان همکاری های لازم انجام می شد.

همکاری با تیم های پژوهشگر

۵

ردیف	عنوان فعالیت	تعداد
۱	همکاری در نگارش مقالات اصیل	۹ عنوان
۲	همکاری در نگارش مقالات مرور نظامند و متآنالیز	۸ عنوان
۳	همکاری در نگارش پروپوزال	۲۶ عنوان

همراه بودن با تیم های متخصص بالینی

۶

تیم های دانشجویی آموزش دیده جهت انجام امور پژوهشی برای پزشکان متخصص بالینی تشکیل گردید و بدلیل ناشناخته بودن این بیماری در ابتدا، اطلاعات میزان اثربخشی داروهای پیشنهادی سازمان جهانی بهداشت و یا نحوه مواجهه با بیماران مراجعه نموده به بیمارستان یا کلینیک های تشخیصی، به سرعت و بصورت روزانه توسط دانشجویان ترجمه و خلاصه و در دو اسلاید در اختیار اساتید بالینی قرار می گرفت.

همکاری در ایجاد ثبت کووید-۱۹

پس از تشکیل کمیته ثبت کرونا (معاون و مدیر پژوهشی دانشگاه، سرپرست کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه، اساتید بالینی از گروه های داخلی، عفونی، اورژانس و بیهوشی، اساتیدی از گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشجویان رزیدنت بخش های درگیر در کرونا، نماینده دانشجویان کمیته تحقیقات، کارگروه دانشجویی پژوهش های بالینی و اساتیدی از گروه بیوانفورماتیک) در مدیریت توسعه و ارزیابی تحقیقات دانشگاه، مقرر گردید بیماران بخش های اورژانس، داخلی، عفونی و ICU مورد بررسی قرار گیرد و با توجه به حجم بالای بیماران و نیروی پرسنلی کم، نیاز به مشارکت نیروهای دانشجویی داوطلب احساس گردید. بنابراین در نهایت تیم های دانشجویی از تمامی مقاطع تحصیلی وارد عمل و در حوزه های زیر مشغول به فعالیت شدند:

